

Številka: 4-3/99-1-BU
Datum: 18.01.99

Ustavno sodišče Republike Slovenije
Beethovnova 10
1000 Ljubljana

ZAHTEVA ZA OCENO USTAVNOSTI IN ZAKONITOSTI
splošnega akta Zdravniške zbornice Slovenije, izdanega za izvrševanje javnih
pooblastil

Varuh človekovih pravic na podlagi šeste alineje prvega odstavka 23. člena zakona o ustavnem sodišču vlaga

zahtevo za oceno ustavnosti in zakonitosti

četrtega odstavka 5. člena pravilnika o strokovnem nadzoru s svetovanjem (Ur. I. RS, št. 56/94 - v nadaljnjem besedilu pravilnik).

Zakon o zdravstveni dejavnosti (Ur. I. RS, št. 9/92, 37/95 in 8/96 - v nadaljnjem besedilu ZZDej) določa, da zdravniška zbornica opravlja strokovni nadzor s svetovanjem kot javno pooblastilo. Pri tem ZZDej ločuje strokovni nadzor s svetovanjem, ki ga zdravniška zbornica izvaja v skladu s posebnim programom (prvi odstavek 78. člena ZZDej) ter strokovni nadzor s svetovanjem, ki ga opravi na podlagi predloga zavarovane osebe, delodajalca, zdravstvenega delavca oziroma zavoda ali na drug predlog (drugi odstavek 78. člena ZZDej).

Kljub opisanemu ločevanju pa ZZDej ne dela razlike pri financiranju strokovnega nadzora s svetovanjem. Tako vsebuje 86. člen ZZDej splošno pravilo, da se naloge, ki jih opravlja zbornica kot javna pooblastila, **financirajo iz sredstev republiškega proračuna**. Prvi odstavek 82. člena ZZDej pa ima še posebno določilo glede financiranja strokovnega nadzora, prav tako v breme republiškega proračuna.

ZZDej torej ne razlikuje virov financiranja glede na vrsto strokovnega nadzora s svetovanjem (strokovni nadzor v skladu s posebnim programom ali na predlog upravičene osebe). Edino izjemo določa drugi odstavek 82. člena ZZDej, da poravna stroške nadzora zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravstveni delavec, pri katerem so bile ugotovljene nepravilnosti pri strokovnem nadzoru.

V naprotju z 86. členom in prvim odstavkom 82. člena ZZDej pa pravilnik ločuje financiranje strokovnega nadzora s svetovanjem glede na to, ali gre za strokovni nadzor na podlagi letnega programa (2. člen pravilnika) ali pa na podlagi zahteve (namesto zakonskega izraza "predlog" uporablja pravilnik izraz "zahteva") občana (namesto zakonskega izraza "zavarovana oseba" uporablja pravilnik izraz "občan") oziroma druge upravičene osebe (5. člen pravilnika).

Pravilnik v drugem odstavku 2. člena določa, da se strokovni nadzor s svetovanjem, ki ga zdravniška zbornica izvaja na podlagi letnega programa, financira iz sredstev državnega proračuna. Četrty odstavek 5. člena pravilnika pa določa, da nadzor, ki ni vključen v letni program, **financira naročnik**. To v povezavi s tretjim odstavkom 5. člena pravilnika pomeni, da izredni strokovni nadzor s svetovanjem, ki ga zdravniška zbornica izvede mimo rednega letnega programa, plača tisti, ki ga zahteva.

Četrty odstavek 5. člena pravilnika je tako, po oceni vlagatelja zahteve, v neskladju s 86. členom in prvim odstavkom 82. člena ZZDej. Podzakonski predpisi in drugi splošni akti morajo biti v skladu z ustavo in zakoni (tretji odstavek 153. člena Ustave Republike Slovenije). Ker pravilnik ni v skladu z zakonom, je tudi v neskladju z ustavo.

Varuh človekovih pravic zato

p r e d l a g a,

da ustavno sodišče odloči o ustavnosti in zakonitosti četrtega odstavka 5. člena pravilnika o strokovnem nadzoru s svetovanjem ter ga razveljavi.

Zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti varuh človekovih pravic vlaga v zvezi s posamično zadevo, ki jo obravnava. Gre za primer, ki je opisan tudi v letnih poročilih varuha človekovih pravic za 1996 in 1997, ko je Zdravniška zbornica Slovenije opravilo strokovnega nadzora v primeru pobudnika, ki je zatrjeval strokovno napako pri izdelavi zobnoprostetičnih nadomestkov, pogojevala z vnaprejšnjim plačilom 4.000 DEM v tolarški protivrednosti. Ministrstvo za zdravstvo in zdravniško zbornico je varuh človekovih pravic opozoril na neustreznost prealitivne stroškov strokovnega nadzora na prizadetega posameznika. Žal, razen strinjanja, odmeva s spremembo podzakonskega akta ni bilo.

Ivan Bizjak

Varuh človekovih pravic